

Almanya’da Nükleer enerjiden çıkışa rağmen geri dönüş olur mu? Nukem nükleer enerji şirketi, bunun düşük maliyetle olabileceğini ileri sürüyor Lars-Eric Nievelstein, Mercur, 09.03.2025

Hazırlayan: Y.Atakan Dr. Radyasyon Fizikçisi, ybatakan4@gmail.com, 11.03.2025

Giriş Notu (Y.Atakan):

Almanya’da 23 Şubat 2025 günü yapılan genel seçimlerde hiç bir parti çoğunluğu kazanamadı. En çok oy alan CDU (Merz/Söder) SPD ile ortak hükümet kurmak için ön görüşmeler yaptılar, kırmızı çizgilerini belirlediler. Bunlar içinde Nükleer Reaktörler konusu yer almadı. Ortak hükümet görüşmeleri ve sözleşme maddelerinin belirlenmesi 13 Mart’ta başlıyor. SPD’nin eskiden beri Nükleer Reaktörlere karşı tutumunu sürdüreceği ve CDU’nun da Nükleer konusu nedeniyle SPD ile Ortak Hükümet kurmaktan vazgeçmeyeceği açık. Öte yandan aşağıdaki yazıda belirtilen ve 2022’den beri kapatılan son 6 reaktörün tekrar işletmeye açılabileceğini bunların sahipleri olan şirketler, söküm çalışmaları ilerlediği için - artık geri dönüş olamaz diyerek, geri çeviriyorlar. Bunun bir başka nedeni de bu reaktörler çalışırken ilerideki söküm giderleri için ayrılması zorunlu olan ve bankalarda bloke edilen milyarlarca Avro’yu, şimdi bu şirketlerin kullanabildikleri ve hatta bundan kazanç da sağlamaları.

Almanya zaman zaman ortaya çıkan eksik elektriğini, Fransa ve diğer AB ülkelerinin şebekeye verdiği Nükleer reaktör kaynaklı elektrikten ithal yoluyla sağlıyor. İthal elektrik 2024’de epey arttı.

Öte yandan Almanya Siemens şirketi, 470 MW’lık reaktörler yapan İngiliz Rolls Royce şirketine türbin, jeneratör ve diğer parçaları sağlamakla ilgili sözleşme yaparken, Almanya, İsveç’te Uniper şirketinin büyük ortağı olarak 3 nükleer reaktörün işletilmesine katkıda bulunuyor.

Bu nedenlerle ileride çok büyük enerji sorunu olmaz ise Almanya’da nükleere dönüş yakın zamanda beklenmemeli ama Almanya dışında Almanya’nın nükleer enerjiye katkısının süreceği görülmeli.

Almanya, önümüzdeki birkaç yıl içinde yeniden nükleer enerjiye yönelebilir. Nukem nükleer enerji şirketi, bunun düşük maliyetle olabileceğini ileri sürüyor

Lars-Eric Nievelstein, Mercur, 09.03.2025

Nükleer enerjiden çıkışa rağmen geri dönüş olur mu? Bazı Avrupa ülkeleri şu anda nükleer santrallerini genişletme planları yaparken, ABD’de de yıllardır kapalı olan bazı nükleer santraller yeniden işletmeye açılması planlanıyor. Almanya’da ise nükleer enerjiye geri dönüş tartışması zaman zaman alevleniyor. Daha yeni kapatılan nükleer santraller yeniden gündeme geliyor.

Almanya’nın, kapatılan bazı nükleer santrallerini düşünüldüğünden daha hızlı ve düşük maliyetle yeniden işletmeye açabileceği ileri sürülüyor. Nükleer enerji hizmetleri sunan Nukem şirketine göre, 2021-2023 yılları arasında kapatılan altı nükleer santral en geç 2030 yılına kadar tekrar çalıştırılabilir. Bild gazetesinin aktardığına göre, Nukem CEO’su Thomas Seipolt, "Eğer siyasi bir karar alınırsa, Almanya 2030’dan itibaren ucuz ve güvenli elektrikten faydalanabilir" dedi. Ancak bunun için santrallerin söküm işlemlerinin derhal durdurulması gerektiğini belirtti.

Şirket, nükleer santrallerin sökülmesi konusunda uzmanlaşmış olup, İsveç ve Ukrayna'daki projelerde de faaliyet gösteriyor. Seipolt, nükleer enerjinin "gerçekçi bir şekilde geri dönüş yapabileceğini" savunuyor. Nukem'in bu konuda yeni Alman hükümetine bir teklif sunduğu da iddia ediliyor. Şirket, bu adımın güvenli enerji arzını, sanayinin rekabetçi fiyatlarla elektrik teminini ve enerji ithalatına bağımlılığın azaltılmasını sağlayacağını belirtiyor.

Almanya'daki nükleer santrallerin yeniden işletilme tartışması, ülkede santrallerin kapatılmaya başlamasından bu yana devam ediyor. Şubat 2025'te, Bavyera Başbakanı Markus Söder (CSU), ismi açıklanmayan bazı uzmanlara dayanarak, 2023'te kapatılan nükleer santrallerin "kısa sürede ve makul teknik/finansal maliyetle" yeniden çalıştırılabileceğini ileri sürdü.

Bu açıklama, özellikle Bavyera'daki Isar 2, Aşağı Saksonya'daki Emsland ve Baden-Württemberg'deki Neckarwestheim 2 santrallerini ilgilendiriyor. Ancak santral işletmecileri, Söder'e atfedile plana kesinlikle karşı çıkıyor.

Örneğin, Isar 2 santralinin işletmecisi olan Preussen Elektra, nükleer santralin yeniden çalıştırılmasının artık söz konusu olmadığını belirtti. Tagesschau'nun aktardığına göre, şirketin yaptığı açıklamada, söküm sürecinin başladığı ve santralin artık pratikte geri döndürülemez olduğu ifade edildi.

Benzer bir durum Neckarwestheim 2 santrali için de geçerli. İşletmeci şirket EnBW, santralin söküm sürecinin geri döndürülemeyecek bir aşamaya ulaştığını duyurdu. Baden-Württemberg Çevre Bakanı Thekla Walker (Yeşiller) da Söder'in planına karşı çıktı. Alman nükleer santral işletmecilerinin açık bir şekilde santrallerin tekrar çalıştırılmasının mümkün olmadığını belirttiğini söyledi. "Eğer Markus Söder farklı bir bilgiye sahipse, lütfen kaynaklarını açıklasın." dedi. Ancak Tagesschau, Söder'in hangi uzmanlara dayandığını sormasına rağmen, Bavyera'daki ilgili bakanlıklardan bu konuda herhangi bir yanıt alamadığını bildirdi.

Not (Y.Atakan): Almanya'da gerçekten de bir nükleer santral, 15-20 yıl süreli bir plan çerçevesinde hemen sökülmeğe başlanıyor. Bu nedenle geri dönüş bir süre sonra imkansız değilse de epey uğraş ve para gerektiriyor.

ABD'de ise kapatılan bir nükleer santral hemen sökülüyor. Havalandırılarak ve güvenliği korunarak 30-40 yıl kendi haline bırakılıyor ve bu arada radyoaktif maddelerin büyük bir bölümü kendiliğinden parçalanarak / bozularak radyoaktif olmayan maddelere dönüşüyor. Böylelikle 30-40 yıl sonunda sökümün çok daha ucuz olacağını Amerikan uzmanlar belirtiyorlar.